

ВСТУП

Банківські установи все глибше проникають у всі сфери функціонування економіки. Вони забезпечують готівковий та безготівковий обіг коштів, здійснюють розрахунки між фізичними, юридичними особами та банками різних рівнів, а також через системи кредитування та залучення коштів стають каталізаторами всіх економічних процесів.

Діяльність банків постійно ускладнюється та урізноманітнюється відповідно до потреб суспільства, що постійно змінюються. Види, обсяг та характер виконуваних банком операцій визначають форму та специфіку його обліково-операційної роботи, яка повинна бути адекватною для прийняття оптимальних управлінських рішень.

Предметом бухгалтерського обліку в банківських установах є власні і залучені кошти та операції щодо їхнього розміщення у вигляді кредитів чи інвестицій, операції з цінними паперами у портфелях банку, готівкові та безготівкові кошти у національній та іноземній валютах, операції із банківськими металами, основні засоби і нематеріальні активи тощо. Бухгалтерський облік виконуваних банком операцій здійснюється із застосуванням єдиних форм і методів, відповідно до міжнародних стандартів обліку, з використанням Плану рахунків банківських установ України, який затверджує Національний банк України.

Навчальний посібник підготовлений відповідно до навчальної програми для студентів з напрямку підготовки “Облік та аналіз”, тому виклад матеріалу зосереджено на техніці ведення бухгалтерського обліку, а не на глибокому розкритті економічного змісту банківських операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку.

Для написання навчального посібника було використано нормативні документи НБУ станом на 1 січня 2013 р.

Предмет вивчення дисципліни: операції банківських установ та їхні результати.

Мета вивчення дисципліни: формування сучасної системи знань з теорії і практики бухгалтерського обліку в банківських установах.

Завдання дисципліни: вивчення теоретичних засад обліку в банках, ознайомлення з завданнями обліку за різними його напрямками, засвоєння техніки документального оформлення операцій у первинних облікових документах та методики реєстрації

облікової інформації у системі рахунків, а також ознайомлення з методикою формування звітних показників за даними бухгалтерського обліку.

Вивчення дисципліни “Облік у банках” передбачає наявність знань із базових курсів бухгалтерського обліку.

Матеріал кожного розділу містить необхідні теоретичні відомості, які ґрунтуються на чинних законодавчо-нормативних актах НБУ; також у посібнику наведено питання та тести для самоконтролю, які дають змогу закріпити отримані знання.

Посібник призначений для студентів економічних спеціальностей. Також він може бути корисний для банкірів-практиків, фінансистів та всіх тих, хто цікавиться проблематикою бухгалтерського обліку банківських установ.